

Metodický list

Zadluženost domácností

I. Definice a obsah

Přehled o zadlužení domácností – rezidentů v České republice ve vybraném členění.

II. Zdroje a metodika zjišťování

Česká národní banka sestavuje přehled o zadlužení domácností ze statistických dat sbíraných na základě *Vyhlášky ČNB č. 346/2013 Sb. ze dne 16. října 2013, o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance a Vyhlášky č. 314/2013 Sb. ze dne 17. září 2013, o předkládání výkazů České národní bance osobami, které náleží do sektoru finančních institucí.*

Přehled obsahuje agregaci zůstatků úvěrů poskytnutých domácnostem¹ v národní měně a ve všech ostatních měnách.

III. Členění

a) Údaje jsou rozděleny do dvou skupin podle vykazujících subjektů:

- Měnové finanční instituce (MFI)
- Ostatní finanční instituce (OFI)

b) Podle účelu použití úvěrů na:

- spotřební úvěry poskytnuté pro osobní účely na spotřebu zboží a služeb
- úvěry na bydlení poskytnuté za účelem pořízení či investování do bydlení, včetně stavby a úpravy bytových nemovitostí
- ostatní úvěry nezařazené jinde, zejména úvěry poskytnuté osobám samostatně výdělečně činným (OSVČ) pro podnikatelské účely

IV. Způsob výpočtu

Přehled je sestavován na základě:

a) měsíční konsolidované rozvahy měnových finančních institucí v ČR (součet rozvahy centrální banky a agregované rozvahy MFI, která je tvořena prostým součtem rozvah jednotlivých obchodních bank, fondů peněžního trhu² a spořitelních a úvěrních družstev s provedením určitých úprav) – pro část obsahující přehled zadlužení vůči MFI;

b) a na základě čtvrtletní rozvahové statistiky zprostředkovatelů financování aktiv, která je sestavována na základě údajů z výkazu OFZ(ČNB)3-04 „Čtvrtletní bilance aktiv a pasiv zprostředkovatele financování aktiv“ s pomocí vlastních dopočtů ČNB využívajících dodatečné roční údaje o celkové bilanční sumě statisticky nevýznamných subjektů – pro část obsahující přehled zadlužení vůči ostatním finančním zprostředkovatelům. Vzhledem ke čtvrtletní periodicitě předkládání uvedeného výkazu jsou data ke konci jednotlivých čtvrtletí replikována do následujících dvou měsíců.

Celkové zadlužení domácností se počítá prostým součtem údajů konsolidované rozvahy MFI a čtvrtletní rozvahové statistiky zprostředkovatelů financování aktiv.

¹ V případě údajů za měnové a finanční instituce „domácnosti“ zahrnují sektor domácností (S.14 podle ESA2010) a sektor neziskových institucí sloužících domácnostem (S.15 podle ESA2010).

² V kategoriích nástrojů zahrnutých do přehledu hodnoty za fondy peněžního trhu jsou nulové.

V. Vykazující subjekty

V České republice zahrnuje sektor MFI centrální banku, banky, fondy peněžního trhu a spořitelní a úvěrová družstva. Od 1.1.2004 je sektor MFI souborem zpravodajských jednotek pro sestavení konsolidované rozvahy MFI v ČR. V případě úvěrních a spořitelních družstev se provádí tzv. grossing-up procedura, tj. navýšení agregované rozvahy bank o podíl úvěrních a spořitelních družstev.

Vykazující subjekty pro účely přehledu o zadlužení domácnosti jsou součástí seznamu MFI, který je pravidelně aktualizován na webových stránkách Měnové a finanční statistiky ČNB. Časové řady nejsou zpětně očišťovány o zaniklé banky. První data jsou k dispozici od ledna 2002.

Zprostředkovatelé financování aktiv (ZFA) jsou subjekty, které v rámci svého podnikání jako svou rozhodující nebo podstatnou činnost poskytují úvěry nebo půjčky nebo uzavírají smlouvy obdobné povahy, například finanční leasing, faktoring, spotřebitelský úvěr, financování splátkového prodeje, a to včetně zahraničních osob s obdobnou náplní činnosti, které podnikají na území České republiky prostřednictvím organizační složky svého podniku.

Seznam subjektů pokrytých statistikou zprostředkovatelů financování aktiv je zveřejněn na [www stránkách](http://www.cnb.cz) Měnové a finanční statistiky ČNB.